

Avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget

Kongeriket Norges regjering og Republikken Finlands regjering, heretter partene, som

ønsker å erstatte Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om felles forskrifter om fisket i Tanaelvas fiskeområde av 1. mars 1989 samt tilhørende forskrifter med en ny avtale,

understreker sitt ansvar i henhold til internasjonale konvensjoner og behovet for å verne og sikre fiskebestandene i Tanavassdraget gjennom formålstjenlig regulering av fisket basert på føre-var-prinsippet,

erkjenner betydningen av naturmangfoldet og av bærekraftig utnyttelse av naturressursene,

erkjenner samenes urfolksrettigheter og lokalbefolkningens rettigheter, og betydningen naturressursene har for samene som urfolk i bevaring av deres kultur, samt andre fiskerettshaveres rettigheter,

understreker betydningen av informasjonsutveksling og samarbeid om bruk og forvaltning av felles naturressurser, og bred medvirkning fra lokale fiskerettshavere og andre lokale interesser i denne forvaltningen,

viser til artikkel 66 i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 10. desember 1982, konvensjonen om biologisk mangfold av 22. mai 1992 og konvensjonen av 2. mars 1982 til vern av laks i det nordlige Atlanterhav og de retningslinjene for forvaltning av laksefiske som er vedtatt i henhold til denne konvensjonen, samt til De forente nasjoners urfolkserklæring av 13. september 2007,

har inngått følgende avtale:

Kapittel 1

Formål og virkeområde

Artikkel 1

Formål

1. Avtalens formål er å bidra til at fiskebestandene i Tanavassdraget forvaltes på en økologisk, økonomisk og sosialt bærekraftig måte basert på beste tilgjengelige kunnskap, inkludert tradisjonell kunnskap, slik at vassdragets kapasitet for lakseproduksjon utnyttes og mangfoldet i fiskebestandene sikres.
2. Ved vern, forvaltning og bruk av fiskebestandene skal det tas hensyn til alle berørte fiskeinteresser, og særlig til fiske basert på lokale kulturtradisjoner.
3. En forvaltningsplan vil være utgangspunkt for reguleringer i fisket etter laks. Planen skal bygge på den beste tilgjengelige kunnskap om fiskebestandenes størrelse, sammensetning og forventet utvikling, samt på anvendelse av føre-var-prinsippet.

4. Reguleringene skal gjennomføres slik at forvaltningsmålene for de enkelte laksebestandene oppnås og opprettholdes over tid i samsvar med forvaltningsplanen.

Artikkel 2

Geografisk virkeområde

1. Avtalen og Vedlegg 2 om fiskeregler gjelder på riksgrensestrekningene mellom Norge og Finland i Tanaelva, Anárjohka og Skiehččanjohka (grenseelvestrekningene).

2. Avtalens artikkel 3 punkt 1 og artikkel 4, samt artikkel 11 punkt 2 gjelder på vassdragets lakseførende strekning. Artikkel 15 gjelder i hele vassdragets nedbørfelt.

3. Områdene som er omtalt under artikkelens punkt 1 og 2 er avmerket på kartene i Vedlegg 1.

Artikkel 3

Sidevassdrag, nedre norske del av vassdraget og sjøområder i Finnmark fylke

1. Partene forplikter seg til å innføre nasjonale forskrifter og regler for de lakseførende strekningene i Tanavassdragets sidevassdrag og i nedre norske del, for å sikre bevaring og bærekraftig utnyttelse av fiskebestandene. Ved utarbeiding av nasjonale forskrifter og regler skal det tas utgangspunkt i forvaltningsplanen som er omtalt i artikkel 4. Før regler fastsettes, skal den andre parts ansvarlige myndighet gis anledning til å uttale seg.

2. Forslag til endringer i reguleringene av sjølaksefisket i Finnmark skal sendes ansvarlig myndighet i Finland til uttalelse før vedtak treffes.

Kapittel 2

Reguleringer i fisket

Artikkel 4

Forvaltningsplan

1. Partene skal i fellesskap utarbeide en forvaltningsplan for laksebestandene i Tanaelva for å sikre biologisk mangfold og bærekraftig utnytting av bestandene.

2. Planen skal være fleksibel, kunnskapsbasert og rettet inn mot de enkelte laksebestandene, og vil være utgangspunkt for utarbeidelse av eventuelle avtalte bestemmelser om å fravike felles fiskeregler. Fiskerettshavere skal medvirke i utarbeidelse av planen.

3. Planen skal inneholde:

i) informasjon om tilstanden til fiskebestandene og deres livsmiljø;

- ii) informasjon om fisket;
- iii) forvaltningsmål for de enkelte laksebestandene;
- iv) forslag til forvaltningstiltak for fiskebestandene;
- v) forslag til nødvendige gjenoppbyggingstiltak for de bestandene som ikke oppnår forvaltningsmålene.

4. Dersom en eller flere laksebestander er på et nivå som ligger under forvaltningsmålet, skal planer for gjenoppbygging av disse bestandene inkluderes i forvaltningsplanen.

5. Planen evalueres og justeres ved behov. Dersom utviklingen i laksebestandenes tilstand avviker vesentlig fra forventningene i forvaltningsplanen, skal partene i fellesskap endre planen. Hver av partene kan ta initiativ til endringer.

Artikkel 5

Felles fiskeregler

1. Partene skal ha felles regler om fisket på grenseelvstrekningen. Fiskereglene er vedlagt avtalen som Vedlegg 2, og er en integrert del av avtalen.

2. Fiskereglene gjelder i fem år fra avtalens ikrafttredelse. Fiskereglene gjelder deretter i perioder på sju år, med mindre en av partene tidligere anmoder om endringer. Anmodning om endring av fiskereglene skal legges fram senest to år før utløpet av fiskereglenes gyldighetsperiode.

3. Fiskereglene skal inkludere forhåndsavtalte reguleringstiltak som trer i kraft i samsvar med nasjonal lovgivning når forutsetninger definert i fiskereglene er oppfylt. Vurderingen av om forutsetningene for anvendelse av forhåndsavtalte tiltak er tilstede, gjøres årlig i forbindelse med vurderingen omtalt under artikkel 7 punkt 2. Vurderingen føres inn i protokollen omtalt under artikkel 7 punkt 4.

Artikkel 6

Adgang til å fravike fiskereglene

1. Dersom det er nødvendig for å sikre fiskebestandenes levedyktighet, for å verne eller gjenoppbygge fiskebestander som er svekket eller står i fare for å bli svekket, eller dersom fiskebestandenes tilstand tillater det, kan regjeringene eller de av disse utpekte myndigheter, innen rammene av hver parts nasjonale lovgivning, avtale bestemmelser som fraviker fiskereglene, for å oppnå formålet i artikkel 1 i denne avtale.

2. Bestemmelser om å fravike fiskereglene kan gjelde:

- 1) forbud mot eller begrensninger i fisket med visse fangstredskaper eller fiskemetoder;
- 2) forbud mot eller begrensninger i fisket på visse tidspunkter eller i visse områder;
- 3) begrensninger i antall fiskeredskaper som brukes;
- 4) kvoter for fangst;
- 5) antall fiskekort;
- 6) inndeling av grenseelvstrekningen i fiskesoner;

- 7) forbud mot å ta fisk av et bestemt kjønn eller i en viss størrelsesklasse;
- 8) fangstredskapenes utforming; eller
- 9) andre reguleringstiltak som er sammenlignbare med punktene 1-8 ovenfor og knyttet til implementering av fiskereglene.

3. Bestemmelser om å fravike fiskereglene kan begrenses til å gjelde for en del av avtaleområdet, for angitt fiskesesonger eller for den enkelte fiskemetode. Bestemmelsene skal være tidsbegrenset og kan ikke gjelde for mer enn tre fiskesesonger om gangen.

Artikkel 7

Evaluering av effektene av fiskereglene og prosedyrer for bestemmelser om fravik

1. Effekten av fiskereglene og eventuelle bestemmelser om fravik skal vurderes årlig av en felles overvåkings- og forskningsgruppe og ansvarlige myndigheter på grunnlag av den beste tilgjengelige kunnskapen om laksebestandenes tilstand og utviklingstendenser. Fiskerettshaverne trekkes inn i vurderingene.
2. Regjeringene eller de av regjeringene utpekte myndigheter vurderer hvert år behovet for å avtale bestemmelser om å fravike fiskereglene i henhold til artikkel 6.
3. Vurderingen av behovet for bestemmelser om å fravike fiskereglene skal gjøres på et slikt tidspunkt at forskere og relevante lokale interessegrupper kan medvirke, og slik at nasjonale regler kan tre i kraft senest 1. april det år bestemmelsene skal gjelde fra.
4. Avtale mellom regjeringene eller av regjeringene utpekte myndigheter om bestemmelser om å fravike fiskereglene skal nedfelles i en særskilt protokoll.

Kapittel 3

Organisering av fisket

Artikkel 8

Fiskeravgift

Plikten til å betale fiskeravgift ved fiske på grenseelvtrekningen følger lovgivningen i det landet fiskekort etter artikkel 10 blir løst i.

Artikkel 9

Inndeling av grenseelvtrekningen i fiskesoner

1. Det skal fastsettes felles fiskesoner for å organisere tilreisendes fiske fra båt. Det største tillatte antall fiskekort og prisen på fiskekort kan variere fra sone til sone og innen sesongen.

2. Hver part kan opprette fiskesoner og organisere tilreisende sitt fiske fra strand etter samråd med den annen part.

Artikkel 10

Fiskekort

1. Maksimalt antall fiskekort for tilreisende fiskere skal fastsettes i fiskereglene. Antallet fordeles likt mellom partene.
2. Den som vil fiske på grenseelvstrekningen skal løse fiskekort før fisket begynner. Partene er ansvarlige for tilrettelegging for salg av fiskekort.
3. For fiske fra strand må kort løses i den stat hvor fisket skal foregå. Kort for fiske fra båt gir adgang til fiske i angitt sone i begge partenes områder.
4. Hver part fastsetter kortprisene i samsvar med nasjonal lovgivning etter å ha hørt den andre parten. Andre betingelser fastsettes i fiskereglene.
5. Bruken av inntektene av fiskekortsalget bestemmes av hver part. Oppsyn, overvåkning, fiskeundersøkelser og forskning skal prioriteres.

Artikkel 11

Fiskeoppsyn

1. Partene skal sørge for tilstrekkelig oppsyn med fisket. De myndigheter og oppsynsbetjenter som i henhold til partenes nasjonale lovgivning er ansvarlige for fiskeoppsyn, skal ha oppsyn med at forskriftene om fisket overholdes.
2. I tillegg kan det gjennomføres oppsyn ved felles finsk-norske oppsynspatroljer. Ved slikt oppsyn har den andre parts oppsynsbetjenter observatørstatus.
3. Partene kan avtale en felles plan for fiskeoppsyn.
4. Dersom en av partene har grunn til mistanke om at det foregår eller har foregått fiske på den andre parts område i strid med gjeldende forskrifter, skal de ansvarlige for fiskeoppsynet underrette den andre parts ansvarlige myndigheter umiddelbart.

Kapittel 4

Overvåking, forskning, fangstrapportering og fangststatistikk

Artikkel 12

Overvåking og forskning

1. Partene skal samarbeide om overvåking av og forskning på fiskebestandene i Tanavassdraget, særlig som grunnlag for evaluering av forvaltningsplanen etter artikkel 4 og vurdering av fiskereglene etter artikkel 7.
2. Arbeidet gjennomføres av en felles overvåkings- og forskningsgruppe med to representanter for hver part. Lokale fiskerettshavere skal involveres i arbeidet. Partenes ansvarlige myndigheter avtaler gruppens mandat.

Artikkel 13

Fangstregistrering og fangstrapportering

1. Partene skal ha et felles elektronisk fangstregister. Fiskeren plikter å rapportere opplysninger om fiskeinnsats og fangster til registeret i samsvar med bestemmelsene i fiskereglene.
2. Opplysninger lagret i registeret benyttes til fangststatistikker, planlegging av forvaltningstiltak, oppsyn og fiskeundersøkelser, samt forskning på fiskebestandene og fiskeutøvelsen.

Kapittel 5

Beskyttelse av fiskebestandene

Artikkel 14

Inngrep og forurensning

1. Partene skal i henhold til relevant lovgivning påse at plassering og bygging av anlegg, bygninger eller konstruksjoner, eller annen tilsvarende virksomhet eller utnyttelse av vannressursene ikke medfører skade eller risiko for skade på fiskebestandene eller fiskeutøvelsen.
2. Partene skal hver for seg og i samarbeid iverksette tiltak for å overvåke, opprettholde og om nødvendig forbedre vannkvaliteten i vassdraget.

Artikkel 15

Biologisk påvirkning

1. Partene skal iverksette nødvendige tiltak for å beskytte fiskebestandene mot smittsomme fiskesykdommer og introduksjon av fremmede arter eller bestander.
2. Partene skal redusere risikoen fra pågående aktiviteter og forhindre ny risikoaktivitet innenfor vassdragets nedbørfelt og i nærliggende land- og sjøområder, herunder risiko for

skadevirkninger og sykdomsoverføring fra fiskeoppdrett samt påvirkning fra rømt eller utsatt fisk.

3. Fiskeoppdrett og kultivering av anadrome laksefisk skal ikke finne sted i Tanavassdragets nedbørfelt. Det skal ikke settes ut fisk i Tanavassdragets nedbørfelt fra områder utenfor nedbørfeltet.
4. Det skal ikke flyttes levende fisk eller gameter (melke og rogn) fra andre vassdrag til Tanavassdragets nedbørfelt.
5. Introduksjon av akvakulturdyr og deres gameter skal skje i henhold til den Europeiske unions regelverk om fiskehelse.
6. Innenfor vassdragets nedbørfelt er det i umiddelbar nærhet av naturlige vann ikke tillatt å tømme vann eller rense fisk fra annet vassdrag. Fiskeredskap og annet fiskeutstyr, samt båter og andre transportmidler som har vært benyttet i annet vassdrag skal være tørt eller desinfisert før det kan benyttes i nedbørfeltet. Det skal utarbeides felles veiledning for desinfeksjon og tørking. Partene skal sørge for informasjon til publikum om disse reglene.
7. Partene skal straks varsle hverandre ved mistanke om eller påvisning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* eller annen alvorlig smittsom fiskesykdom innen nedbørfeltet eller i nærliggende land- og sjøområder. Partenes ansvarlige myndigheter kan utarbeide en felles plan som klargjør rutiner for varslingsplikt, beredskap for en eventuell spredning av *Gyrodactylus salaris*, metoder for verifisering av fiskesykdommer og tiltak ved mistanke eller påvisning av slike sykdommer.

Artikkel 16

Tiltak i særskilte situasjoner

1. Dersom fiskebestandene er truet av forurensning eller andre miljøpåvirkninger, skal de ansvarlige myndigheter hver for seg eller i samarbeid iverksette tiltak som anses nødvendig for å forebygge, begrense eller hindre skade.
2. Partene skal med øyeblikkelig virkning begrense eller stanse fisket når vannføringen eller andre særlige forhold, herunder kritisk svikt i oppgangen av laks, tilsier det. Stans eller begrensning av fisket kan bare benyttes som tiltak i den utstrekning og for et slikt område som anses nødvendig for å sikre fiskebestanden. Lokale interessegrupper og rettighetshavere skal høres i den grad tidsmessige hensyn tillater det.
3. Praktiseringen av denne artikkelen skal skje i henhold til prosedyrer fastlagt av partenes ansvarlige myndigheter i fellesskap. Ved vurderingen av nødvendigheten av tiltak skal føre var-prinsippet tillegges stor vekt.

Kapittel 6

Avsluttende bestemmelser

Artikkel 17

Samarbeid, oppfølging av avtalen og endringer

1. Partenes ansvarlige myndigheter skal samarbeide om alle spørsmål som berører fiskebestandene og vannmiljøet i Tanavassdraget.
2. Partene skal møtes ved behov for å evaluere anvendelsen av avtalen. Møter skal arrangeres senest innen to måneder etter at en av partene har bedt om dette.
3. Denne avtale med vedlegg kan endres ved overenskomst mellom partene. Endringer trer i kraft som fastsatt i artikkel 22.

Artikkel 18

Tvisteløsning

1. Tvister som oppstår om tolkningen eller anvendelse av denne avtalen skal løses i minnelighet og så snart som mulig gjennom forhandling mellom ansvarlige myndigheter.
2. Forhandlingene skal innledes senest to måneder etter at den ene parten har anmodet om det gjennom diplomatiske kanaler.
3. Dersom man ikke i løpet av tre måneder kommer frem til en løsning, skal tvisten henvises til en ad hoc grenseelvkommisjon for Tanavassdraget. Hver part oppnevner tre medlemmer og tre varamedlemmer til kommisjonen. Begge partene stiller i tillegg en sekretær og nødvendige sakkyndige til rådighet for kommisjonen. Kommisjonen skal søke å finne en løsning som er akseptabel for begge parter.
4. Dersom saken ikke kan løses av kommisjonen i løpet av fem måneder, skal tvisten løses gjennom diplomatiske kanaler.

Artikkel 19

Oppsigelse

Denne avtalen kan sies opp av hver part ved skriftlig meddelelse til den andre parten. Oppsigelsen av avtalen trer i kraft etter tolv måneder fra slutten av det kalenderåret meddelelse om oppsigelse er mottatt.

29.6.2016

Artikkel 20

Straffereaksjoner

For straff, beslag, inndragning og andre strafferettslige følger, gjelder nasjonal lovgivning.

Artikkel 21

Opphevelse av någjeldende overenskomst

Ved ikrafttredelse av denne avtalen oppheves Overenskomsten mellom Kongeriket Norge og Republikken Finland om felles forskrifter om fisket i Tanaelvas fiskeområde av 1. mars 1989 med tilhørende forskrifter om fisket.

Artikkel 22

Ikrafttreden

Denne avtalen trer i kraft den første dagen i den andre måneden etter at partene har meddelt hverandre gjennom diplomatiske kanaler at kravene som i henhold til statsforfatningen stilles for at avtalen kan tre i kraft er oppfylt.

...

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnende, som er gitt behørig fullmakt til dette, undertegnet denne avtalen i to eksemplarer på norsk og finsk. Begge tekster har lik gyldighet.

For Kongeriket Norges regjering:

For republikken Finlands regjering:

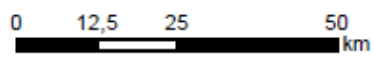
Vedlegg 1

Kart over avtalens geografiske virkeområde

Vedlegg 2

Fiskeregler for Tanavassdraget

VEDLEGG 1

Valuma-aleraja © SYKE
 Joet ja järvet © Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/16
 Joet, Norja © NVE